

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Університет «Проф. д-р Асен Златаров», Болгарія
Національний університет Узбекистану імені Мірзо Улугбека,
Узбекистан

Поліський державний університет, Республіка Білорусь
Академія фінансів та бізнесу «Vistula»,
Група університетів «Vistula», Польща
Азербайджанський університет туризму та менеджменту,
Азербайджан

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

Міжнародної науково-практичної конференції

РОЗВИТОК БЮДЖЕТНО-ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ ТА ОБЛІКОВО-ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

10 – 11 грудня 2020 р.

Харків «ХАІ» 2020

УДК 330.1

Голова редакційної колегії: **Нечипорук М. В.** – д-р техн. наук, проф.

Члени редакційної колегії:

Калінеску Т. В. – д-р екон. наук, проф. (Україна);

Elmira Qosayeva – д-р філософії з економіки (Азербайджан);

Гречишкіна О. О. – канд. екон. наук, доц. (Республіка Білорусь);

Сотир Сотиров – проректор Університету «Проф. д-р Асен

Златаров» (Болгарія); **Расулев Алішер** – д-р екон. наук, проф.

(Узбекистан); **Людмила Стемлевска** – канд. екон. наук, директор

відділу міжнародного співробітництва (Польща).

Розвиток бюджетно-фінансової системи та обліково-податкової політики в інформаційному суспільстві : тези доп. Міжнар. наук.-практ. конф., 10–11 груд. 2020 р. – Харків : Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського «Харків. авіац. ін-т», 2020. – 260 с.

До збірника ввійшли тези доповідей Міжнародної науково-практичної конференції «Розвиток бюджетно-фінансової системи та обліково-податкової політики в інформаційному суспільстві», розглянуто міждисциплінарні аспекти соціально-економічних перетворень, сучасні обліково-податкові тенденції в інформаційному суспільстві, світові та національні тенденції розвитку та їх економічні наслідки, фінансове забезпечення, інвестиційну ефективність і страхування результатів сучасних соціально-економічних перетворень.

УДК 330.1

© Національний аерокосмічний
університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут», 2020

Гречишкіна О. О., Самоховець М. П.
Поліський державний університет
Республіка Білорусь

ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ ПІДТРИМКИ ЕКСПОРТУ В ІНТЕГРАЦІЙНОМУ СЕРЕДОВИЩІ ЄАЕС

Коопераційне виробниче співробітництво в інтеграційному середовищі ЄАЕС спрямоване на виробництво конкурентоспроможної продукції та її експорт. Доля податкових надходжень від ЗЕД в доходах республіканського бюджету Республіки Білорусь в 2018 році склала 22,6% (найбільший показник серед країн-членів ЄАЕС), тому розвиток експорту відіграє особливу роль у забезпеченні доходів бюджету [1; 2].

До системи фінансових заходів державної підтримки експорту в Республіці Білорусь належать: експортне кредитування і факторинг з компенсацією втрат банкам; страхування експортних ризиків з державною підтримкою; стимулююче оподаткування; лізинг за державними програмами.

Інституційна структура підтримки експорту в Білорусі представлена наступними організаціями:

1. Білоруське республіканське унітарне підприємство експортно-імпортного страхування «Белексімгарант» – страхова компанія, уповноважена на страхування експортних ризиків з підтримкою держави;

2. ВАТ «Промагролізинг» – створене для реалізації ефективного механізму міжнародного лізингу та просування продукції, виробленої в Білорусі, на зовнішній ринок на умовах лізингу;

3. Інформаційне республіканське унітарне підприємство «Національний центр маркетингу і кон'юнктури цін» забезпечує комплексну інформаційно-маркетингову підтримку ЗЕД суб'єктів господарювання, в т.ч. представлених на порталі export.by – комплексній віртуальній виставці білоруських суб'єктів господарювання;

4. Білоруська торгово-промислова палата – створена з метою сприяння розвитку підприємницької діяльності в Білорусі,

інтегрування економіки Білорусі у світову господарську систему, створення сприятливих умов для зміцнення зовнішньоекономічних зв'язків суб'єктів підприємницької діяльності з іноземними партнерами;

5. Міжурядові комісії (комітети, ради), ради ділового співробітництва із зарубіжними країнами;

6. Банки, ВАТ «Банк розвитку Республіки Білорусь», лізингові компанії.

З метою підвищення ефективності державної підтримки експорту в Республіці Білорусь серед інших пропонуються [3] такі заходи, як створення спеціалізованого фонду для фінансування потреб експортоорієнтованих малих і середніх підприємств в кредитних ресурсах; надання адресної підтримки через даний фонд підприємствам, що діють в пріоритетних секторах економіки та виробляють експортну продукцію; створення механізму координації підготовки та проведення бізнес-місій за участю галузевих підприємств і організацій країн ЄАЕС в треті країни. Всі ці заходи можуть бути реалізовані в рамках лібералізації послуг на загальному фінансовому ринку, що формується.

Порівняльний аналіз інструментів підтримки експорту в країнах ЄАЕС, показує, що певне «значення в стимулюванні експорту має інформаційне, консультаційне, маркетингове, технічне і фінансове сприяння експортерам» [3]. Можна погодитися з думкою, що експортери потребують сучасної системи зовнішньоторговельної інформації і створення єдиного інформаційного простору в сфері експортно-імпортних операцій. Відзначимо, що в 2018 році була представлена торговельна платформа для країн ЄАЕС для забезпечення прискореного просування товарів на території Союзу, яка дозволяє об'єднати виробників, продавців і покупців продукції на одному майданчику, де учасники угоди будуть впевнені в надійності і порядності один одного. Крім того, в ЄАЕС впроваджено інструменти фінансової підтримки експорту продукції, виробленої на коопераційній основі (таблиця 1).

Таблиця 1 – Фінансові інструменти підтримки експорту продукції, виробленої на коопераційній основі в ЄАЕС

Напрямок	Характеристика
1. Страхова підтримка	<ul style="list-style-type: none"> – координація діяльності експортно-кредитних агентств; – розвиток співстрахування і перестрахування експортних ризиків між національними експортно-кредитними агентствами; – вдосконалення заходів державної підтримки експорту товарів, робіт, послуг
2. Кредитна підтримка	<ul style="list-style-type: none"> – консультативний орган банків розвитку держав-членів ЄАЕС; – врахування в рамках існуючих програм фінансування підтримки експорту продукції; – співробітництво між банками розвитку держав-членів ЄАЕС; – розвиток механізмів підтримки кредитування експорту
3. Лізингова підтримка	<ul style="list-style-type: none"> – врахування інструментів з фінансування лізингових операцій та зниження валютних ризиків за ними; – участь лізингових компаній держав-членів в програмах підтримки експорту банків розвитку держав-членів

Джерело: власна розробка на основі даних ЄЕК.

Отже, розвиток коопераційного виробничого співробітництва і зовнішньої торгівлі в інтеграційному середовищі ЄАЕС в умовах соціально-економічних трансформацій вимагає відповідного фінансового забезпечення, банківського обслуговування, страхування та інших інструментів підтримки експорту продукції, виробленої на коопераційній основі. У зв'язку з цим можна стверджувати, що національні системи підтримки експорту в державах-членах ЄАЕС не в повній мірі відповідають завданням ефективної експортної політики ЄАЕС. Тому

необхідним є розвиток єдиної системи підтримки експорту продукції, виробленої на коопераційній основі в ЄАЕС, який містить страхові, кредитні та лізингові інструменти фінансової підтримки.

Список літератури:

1. Hrechyshkina, O. Foreign Trade of the Republic of Belarus in the International Business Environment / O. Hrechyshkina, M. Samakhavets // Bulletin of Geography. Socio-economic Series. – 2019. – No. 44. – P. 47–55.

2. Hrechyshkina, O. Merchandise trade in the EAEU integrating environment / O. Hrechyshkina, M. Samakhavets // Quaestiones Geographicae : The journal of Adam Mickiewicz university. – 2019. – Vol. 38, is. 4. – P. 163–174.

3. Короленок, Г. А. Исследование инструментов поддержки экспорта в странах ЕАЭС / Г. А. Короленок, Л. С. Климченя // Философско-гуманитарные науки: сб. науч. статей. – Минск : РИВШ, 2018. – С. 352-359.

**РОЗВИТОК БЮДЖЕТНО-ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ
ТА ОБЛІКОВО-ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ
В ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ**

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

Підписано до друку 22.04.2021

Формат 60×84 1/16. Папір офс. Офс. друк

Ум. друк. арк. 14,4. Обл.-вид. арк. 16,25. Наклад 30 пр.

Замовлення 115. Ціна вільна

Видавець і виготовлювач

Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського

«Харківський авіаційний інститут»

61070, Харків-70, вул. Чкалова, 17

<http://www.khai.edu>

61070, Харків-70, вул. Чкалова, 17

izdat@khai.edu

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів
видавничої продукції сер. ДК № 391 від 30.03.2001